

Å lære med

Søknad som merittert underviser
Kristin Undheim

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	4
Undervisningshistorie.....	5
Undervisnings- og læringsfilosofi	6
Veiledning, vurdering og evaluering	11
Undervisningsrepertoar.....	12
Utviklingsprosjekter	13
Utvikling & tilbakemelding på egen praksis	15
Forskning og formidling.....	16
Veien videre.....	18
Litteraturliste	18

Oversikt over vedlegg

1. CV Kristin Undheim 2020
2. Abstract Per aspera ad astra
3. Anbefaling fra instituttleder
4. Artikkel Åpenhet
5. Vitnemål fra basiskompetanse i høyskolepedagogikk
6. Begrunnelse, Kristianiaprisen for Undervisning
7. Eksempel kollegaveiledning
8. Eksempel studentevaluering
9. Konseptforslag – innovasjons og forskningscenter (Loftet)
10. Pedagogisk CV
11. Studieprogrambeskrivelse Bachelor i entreprenørskap
12. Studieprogrambeskrivelse Bachelor i innovasjon og forretningsutvikling
13. Søknad om pedagogiske utviklingsmidler
14. Working paper: Undheim Reser 2017
15. Årsrapport Loftet Studentinkubator

Innledning

Jeg har undervist i en eller annen form siden jeg som ung student forklarte kjikvadratlikninger for enda yngre statistikkstudenter. De siste 9 årene har undervisning vært min hovedgeskjeft. Likevel har det tatt tid før jeg begynte å se på meg selv som pedagog. I begynnelsen av mitt yrkesliv anså jeg fag og pedagogikk som to diametralt motsatte størrelser, som om det var en vektstang, der fokuset på pedagogikk ville kreve en nedtoning av fagligheten, eller vice versa. Men på samme måte som teori og praksis er uløselig sammenvevd, er også pedagogikken og fagligheten det. Og mens jeg en gang opplevde pedagogikken som fremmedartet og utilnærmelig, har jeg de siste årene omfavnet pedagogikkens struktur, diskurs og måten det har utfordret meg til å bli bevisst og reflektere rundt egen praksis. Det refleksive arbeidet i utdanning er aldri enkelt, det krever en økende grad av bevissthet relater til det som er internalisert og uttalt. Det å forstå hvordan vi tilegner oss kunnskap og å vurdere interaksjonene som finner sted under læring er imidlertid essensielt for å fremme våre evner til å designe meningsfulle lærings situasjoner.

Jeg søker herved om merittert status som underviser på bakgrunn av mange års undervisningserfaring, og fremfor alt på grunn av de siste 9 årenes utviklingsarbeid, programbygging, emnebygging og undervisning i Bachelor i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling.

I min søknad vil jeg naturlig nok presentere og ta utgangspunkt i fagene og tematikkene jeg underviser i så vel som i studentene jeg underviser. Jeg vil beskrive hvordan jeg strukturert og dedikert har jobbet med å fremme en eksperimenterende undervisningspraksis, hvordan jeg har jaktet på nye og bedre måter å engasjere studentene på, designe bedre lærings situasjoner og læringskontekster og hvordan jeg med det også har utviklet en tydelig bevissthet rundt og en god dokumentasjon og faglig forankring av min egen praksis. Det vil jo også si at jeg har innsett at det å være pedagog er en jobb uten slutt punkt. Det er ikke noe man ER, men noe man BLIR – hele tiden, fra en dag til en annen, i ulike kontekster, med ulike studenter

Om min relasjon til faget

Mitt første møte med innovasjon var da jeg skrev masteroppgave om gryende fremveksten av Corporate Social Responsibility (CSR) policier i oljeselskaper i 1998 og skjønnte at var særdeles omstridt om dette var grønnvasking eller sosial innovasjon eller en kombinasjon av de to. Innovasjon var plutselig ikke langt fra mitt fagfelt som da var politisk sosiologi, og bevisstgjøringen om den mangfoldige inngangen til innovasjon og entreprenørskap og fagfeltets mangeartede natur er noe jeg har båret med meg videre inn i yrkeslivet.

Her ligger også fagenes store attraksjon for meg. Det å evne å skape verdi for noen på en ny og unik måte, enten det er i eller utenfor et etablert selskap både rommer og krever en eksplosiv miks av ulike kompetanser og ferdigheter, fra det analytiske til det kreative, fra det politiske til det lidenskapelige, fra det empatiske til det strategiske.

Entreprenørskapsutdannelse er kanskje en av de kraftigste og mest interessante motorene for sosial og økonomisk utvikling og transformasjon i dagens samfunn. Å utdanne kull av entreprenørielt orienterte unge mennesker som kommer til å være i stand til å kjempe for positive endringer på mange ulike områder er et arbeid av reell betydning.

Undervisningshistorie

Jeg har arbeidet med undervisning innenfor innovasjon og entreprenørskap siden 2011. I 2012 ble jeg studieprogramleder for bachelor i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling og i de påfølgende årene har jeg undervist i primært to emner på bachelornivå samt hatt sporadiske forelesninger i kvalitativ metode på master. I 2020 fullførte jeg Basiskompetanse i Høyskolepedagogikk ved Høyskolen Kristiania. Jeg fikk Kristianiaprisen for undervisning våren 2020. (For full pedagogisk CV se vedlegg 10, for CV se vedlegg 1, for begrunnelse for prisen, se vedlegg 6).

Jeg vil her presentere min undervisningshistorie gjennom en beskrivelse av fire ulike perioder:

Periode 1: Gryende underviser og emneansvarlig 2011-2012

Min første periode som underviser var preget av mye prøving og feiling og famling. Fra næringslivets høflige klappende foredragspublikum ble det en brå læringskurve til studenter som nådeløst forventet fagstoff formidlet både grundig, enkelt og underholdende på samme tid. Jeg underviste veldig mye det første halvåret på det som da var Markedshøyskolen og jeg fikk en bratt læringskurve. Jeg brukte emnet Kreativitet i Team til å eksperimentere med aktiv læring, dette var en av grunnene til at jeg ble hentet inn i første omgang, mens emnet Marked og Samfunn ble emnet som ga reell mengdeerfaring på undervisning med fire parallelle løp. Jeg opplevde det som utfordrende å undervise et emne uten å selv være emneansvarlig og kunne ha særlig påvirkning på emnets innhold og struktur. Jeg var også for uerfaren underviser til å kunne ta veldig tydelige grep og jeg klarte ikke helt å hekte meg på et kollegialt undervisningsfellesskap.

Periode 2 Oppbygning av studier og fagmiljø 2012-2016

Her fikk jeg studieprogramansvar for bachelor i Kreativitet, Innovasjon og Forretningsutvikling og jeg fikk en helt annen posisjon på skolen og med det også en annen selvtilitt i rollen som underviser. I denne perioden bydde jeg opp KIF fagmiljøet og revitaliserte studieprogrammet. Det var en litt ensom jobb, i denne perioden var fagmiljøet under utskiftning og det var lite fungerende strukturer rundt studieprogramlederjobben. Det det muliggjorde var imidlertid ganske frie tøyler til å kunne gjøre endringer og introdusere nye måter å gjøre ting på. I denne perioden fikk jeg implementert kravet om å måtte starte en ny bedrift, så vel som en vridning mot entreprenørskap. Jeg fikk også bygd et mye tettere kollegialt fellesskap, både til eksisterende og nye undervisere. Jeg jobbet i denne perioden mye med kulturbygging og utvikling av nettverk. Jeg implementerte faste julebord med partnere/venner/næringsliv, jeg etablerte et næringslivsråd for studiet sammen Nicholas Ind og vi fikk etterhvert en ikke bare en følelse av å være et fagmiljø, vi var et fagmiljø med forskning og utviklingskompetanse innenfor innovasjon og entreprenørskap.

Periode 3. Den entreprenørielle perioden 2016-2018

Her bygde jeg opp Loftet studentinkubator, et cowork space og etterhvert inkubatormiljø for studentstartups på tvers av Høyskolen Kristiania. Jeg hadde på dette tidspunktet vært lenge nok inne i utdanningsfeltet til å kunne ta større plass og ansvar, samt å kunne identifisere mulighetsrom for forbedring. Jeg hadde erfart at mange studenter fra andre fagområder tok kontakt med meg som programansvarlig for innovasjon og entreprenørskap og spurte om

hjelp og mentorering på oppstartsrelaterte tematikker. Samtidig erfarte jeg at mine «egne» studenter innenfor innovasjon og entreprenørskap ønsket seg et dedikert rom for å kunne fordype seg i oppstartsvirksomheten sin og «være grunder», så vel som et sted som huset ulike typer kompetanser.

Dette var også en periode hvor jeg som pedagog tok egne større og mer robuste grep, og dro veksler på mange ulike fagmiljøer for å få løftet eksempelvis Loftet, inkludert studenter. I denne perioden styrket jeg kanskje spesielt mine boundary spanning egenskaper, evnen til å koble fagmiljøer sammen og jobbe for et felles mål. Jeg var veldig opptatt av å dokumentere spesielt satsingen på Loftet som var et reelt styrkeløft å gjennomføre, både faglig og «administrativt», og jeg gjorde også begynnende forsøk på å gjøre et forskningsarbeid på samskapning i cowork spaces.

Periode 4. Profesjonalisering, kollegialt fellesskap, pedagogikk 2018-2020

Mens de første tre fasene åpenbart også hadde sterke elementer av kollegialt fellesskap har dette blitt enda tydeligere de siste par årene. Vår egen fagstab har i løpet av årene både brilliert med publikasjoner og professorutnevnelser, og vi har styrket fagstab med glitrende forskere, og miljøet har med det både blitt bedre og rausere. For meg som underviser har jeg i den siste fasen i langt større grad enn tidligere lent meg på kolleger for å utvikle min pedagogiske kompetanse. Jeg har i mange år jobbet tett med kolleger på ulike kurs, men de siste årene har vi hatt flere prosjekt hvor vi har jobbet tett og dedikert sammen, være seg i utviklingen av et emne som Startup Essentials (utfyllende beskrivelse senere i dokumentet), utviklingen av en ny master i innovasjonsledelse eller utviklingen av nye studieprogram. I denne perioden har jeg vokst både som programansvarlig og som pedagog i klasserommet, også hjulpet av kurset basiskompetanse i høyskolepedagogikk som mer enn tidligere ansvarliggjorde meg til å sette ord på og reflektere mer strukturert over egen praksis. Det er akkurat som om dette ga meg et språk og et blikk som jeg ikke har hatt tidligere, og som nå er umulig å slippe. Mens jeg har alltid hatt en sterk drive mot å eksperimentere med ulike undervisningsdesign og læringskontekster, har jeg nå på en helt ny måte sett verdien av å dokumentere og bidra inn i en faglig debatt om hvordan vi tar entreprenøriell pedagogikk fremover.

Undervisnings- og læringsfilosofi

«Hva kan du gjøre for meg?», spurte en student i første forelesning for noen år siden. Hvorfor skal jeg studere innovasjon og entreprenørskap? Hvorfor skal jeg studere?

Jeg blir ofte spurt om det. Mange føler at praksis er så urovekkende nær og at utdanning av og til står mellom de og spesielt grunderlivet, snarere enn noe som har rollen som en muliggjører. De er usikre på om de lærer riktige ting, om de er på riktig sted, men også om utdanning generelt virkelig er et verdiforslag som overbeviser. Det er alle betimelige spørsmål. Utdanningsfeltet er utfordret fra mange ulike hold, og utdanning innen entreprenørskap og innovasjon er på mange måter fortsatt i sin «barndom», det hersker ulike tanker om hva som er fagets kjerne og det er mange ubesvarte spørsmål knyttet til hva, hvordan og hvorfor innovasjon og entreprenørskap skal undervises og læres.

Jeg vil derfor starte med å beskrive hvilken tilnærming til innovasjon og entreprenørskap utdanningen Bachelor i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling bygger på. Mens vi akkurat har fått godkjent to nye studieprogram – Bachelor i innovasjon og forretningsutvikling og Bachelor i entreprenørskap - som vil erstatte den eksisterende, så viderefører de den retningen som er lagt. Det er arbeidet i og rundt Bachelor i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling som i størst grad har formet og blitt formet av mine tanker og ferdigheter som underviser. Deretter vil jeg presentere mitt pedagogiske grunnsyn basert på en sosialkonstruktivistisk tradisjon og et fokus på den aktive lærende. Jeg vil så vise hvordan jeg har brukt Amabiles komponentteori samt Self determination theory som utgangspunkt for å utvikle egen praksis som underviser.

Utdanne om, for og gjennom entreprenørskap

Begrepet entreprenørskap er, som Thomas Eisenmann skriver i HBR (2013) særdeles elastisk og dermed også forvirrende å navigere etter. Det brukes til å definere alt fra en hvilken som helst liten virksomhet til store venture støttede startups, til innovative nyetableringer innenfor etablerte virksomheter og dermed likestilt med innovasjon. Dette er et relevant element å bringe inn i en diskusjon om undervisning og læring fordi det er vanskelig å definere pedagogiske tilnærminger uten en enighet om hva som er entreprenørskapsens kjerne og dets assosierte «myke» ferdigheter (Fayolle, Verzat, Wapshott, 2016). En slags generell definisjon kan være at entreprenørskap er praksisen med å starte en ny organisasjon eller revitalisere modne organisasjoner som en respons til identifiserte muligheter (Onuoha, 2007). Det er også relativ enighet om at entreprenørielle kompetanser er mer holistiske og mer psykologisk orienterte enn tradisjonelle fagområder, hvilket gjør at tradisjonell undervisning og pedagogikk utilstrekkelig (Vesa, 2010)

Det er et tilsvarende stort mangfold av ulike tilnærminger til entreprenørskap i utdanning. Tilbudet øker kontinuerlig, men forblir fragmentert (Fayolle, Verzat, Wapshott, 2016). I litteraturen er entreprenøriell utdanning gjerne karakterisert i tre ulike tilnærminger; å lære om, for eller gjennom entreprenørskap (Johnson, 1988, Heinonen and Hytti, 2010, O'Connor, 2013). Å lære «om» entreprenørskap refererer til en innholdstung og teoretisk tilnærming som har som mål å gi en generell forståelse for fenomenet. Å lære «for» entreprenørskap betyr en mer praksisorientert tilnærming, som har som mål å utruste entreprenører med påkrevde kunnskaper og ferdigheter. Å lære «gjennom» betyr en prosessbasert og ofte eksperimentell tilnærming hvor studenter gå gjennom en faktisk entreprenøriell læreprosess (Kyrö, 2005).

I vårt program drar vi veksler på alle tre, men vi lener oss tungt på den siste. Denne tilnærmingen tar utgangspunkt i en vid definisjon av entreprenørskap. Her handler entreprenørskap om alt fra personlig utvikling, kreativitet, initiativtaking, action orientering til bemyndiggjøring og om det å bli eller tenke entreprenørielt. Dette legger klare føringer for vår utdannings læringsutbytter, kursinnhold, læringsmetoder, evalueringsprosedyrer og målgruppe. Begge de nye programmene vi nå har utviklet, både i innovasjon og entreprenørskap, følger en entreprenøriell logikk. De lærende skal ikke følge en oppskrift. I Tina Seeling på Stanford sine ord; de skal ikke legge et puslespill, de skal sy et lappeteppe. De skal jobbe med problemstillinger der det er ikke ett riktig svar. Dette forutsetter at studenten er i stand til å tenke selvstendig, ha et åpent blick for verden rundt seg, forestille seg alternative virkeligheter og evne å jobbe mot å realisere den virkeligheten. Det forutsetter at de lærer problemløsning, kreativ tenkning og empati.

Pedagogisk grunnsyn

Basisen for mitt pedagogiske grunnsyn er troen på at læring skjer best når studenter er aktivt medvirkende i læringsprosessen, snarere enn passive mottakere av lærdom, i trå med et konstruktivistisk syn på læring. Samtidig er jeg opptatt av de sosiale rammer rundt våre handlinger, i trå med det som etterhvert utviklet seg til et sosialkonstruktivistisk syn på læring.

Den russiske psykologen, pedagogen og språkforskeren Vygotsky er sentral i dette perspektivet, hvor læring og utvikling forstås som grunnleggende sosiale prosesser, og det nettopp er samspillet med andre som gjør læring mulig (Vygotsky, 1978; Wittek, Brandmo, i Strømsø et al 2006). Vygotsky understreker at studenter konstruerer sin egen kunnskap gjennom å være aktive i sin egen læringsprosess, og at læring skjer i samspill med omgivelsene der kompetente andre er viktige for å videreutvikle individers allerede eksisterende kunnskap. I dette perspektivet flyttes fokuset dermed fra lærernes undervisning til studentenes læring. Læring er her ikke noe som gjøres mot studentene, læring gis ikke, det er noe studentene selv muliggjør gjennom aktiv handling (Ambrose et al, 2010). Samtidig har læringsmiljøet en medierende effekt i å engasjere de lærende og støtte deres utholdenhet i å lære.

Vår rolle og min rolle som underviser er dermed å skape gode rammer og fasilitere og motivere til læring. Jerome Bruner (1966) brukte begrepet "scaffolding" -eller stillasbygging- om den strukturerte hjelpen som undervisere og/eller medstudenter gir og knyttet det til Vygotskys arbeid. Tanken om aktiv læring og underviserens rolle som stillasbygger får umiddelbar relevans for min undervisningspraksis, ikke bare for hvordan jeg planlegger eller hva jeg underviser i rent tematisk, men også for hvordan jeg underviser og vurderer læring. I trå med Vygotsky tenker jeg at min oppgave er å legge til rette for at studenter skal gjøre oppdagelser på egen hånd ut, i den konteksten de er i. Det krever inngående forståelse for hvem studentene våre er og hvordan de lærer best. Nettopp denne refleksjonen har vært førende for mine egne refleksjoner rundt egen praksis. Et slikt syn på læring krever at jeg utvikler gode strukturer for å bygge tette tillitsbaserte relasjoner til studentene mine og at vi har en kontinuerlig dialog.

Men det er også viktig å tilrettelegge for læring i omgivelser som går utover klassesituasjonen. Fordi jeg i lang tid har vært «programbygger» i like stor grad som underviser er det helt naturlig for meg at tanker om helheten preger min undervisningsfilosofi- og praksis.

Hvordan pedagogikken har formet min undervisningspraksis

Amabiles komponentmodell og Self determination theory

Med utgangspunkt i et sosialkonstruktivistisk syn på læring har jeg brukt to ulike teorier til å forstå, konkretisere og utvikle egen praksis. Den første er Amabiles komponentmodell for kreativitet. Det er en omfattende teori som integrerer konseptualiseringer av indremotivasjon og det sosiale miljøet for å forstå hva som fremmer et kreativt klima i en organisasjon (Amabile, Pillemer, 2012). I Amabiles modell er kreativitet en sum av de tre komponentene motivasjon, evne til kreativ tenkning og ekspertise. Hun beskriver det sosiale miljøet som en fjerde komponent som bidrar til å hemme eller fremme kreativitet gjennom både

organisasjonens motivasjoner (som annerkjennelse for kreativt arbeid, eller fokuset på samskaping), tilgjengelige ressurser og ledelsespraksiser (som graden av autonomi).

Self determination theory (SDT) gir oss ytterligere rammer for en mer finmasket forståelse av motivasjon og kan på mange måter kan fungere som en «plug-in» i Amabiles modell. Den fokuserer på at mennesket har tre grunnleggende psykologiske behov: **autonomi (selvbestemmelse), kompetanse** og «**relatedness**» (opplevelse av tilhørighet). Hvorvidt mennesker er proaktive, engasjerte eller alternativt passive og fremmedgjorte – i vår verden, hvorvidt de er motiverte og aktive i klasserommet - er i dette perspektivet i stor grad som en funksjon av de sosiale forhold som de lever og jobber under (Ryan, Deci, 2020). Spesielt er variabelen relatedness og autonomi sentral for å forstå læringsopplevelsen her.

Utviklingen mot et kreativt og motiverende læringsmiljø

Jeg har de siste årene jobbet aktivt med å utvikle et kreativt og motiverende læringsmiljø gjennom å systematisk bygge initiativer under hver av de tre områdene i Amabiles modell.

Ekspertise:

Dimensjonen ekspertise kurteres primært gjennom fagporteføljen, i emner som vekststrategi som gir tydelige faglige kompetanser og ferdigheter, men også gjennom initiativ som Loftet Studentinkubator som gir rom for å engasjere seg i en oppstartsvirksomhet og i entreprenørskap langt utenfor «undervisningsplanens» bredder.

Jeg har også jobbet kontinuerlig med å tydeliggjøre hvilken kunnskap og ferdigheter studieprogrammene våre gir. Studentene er veldig opptatt av hvilken ekspertise de går ut i markedet med etter endt studium, og de har tidvis savnet klare svar. Dette var blant annet en av motivasjonene for å initiere nye studieprogrammer med en tydeligere t-profil som vil gi større opplevelse av å være «ekspert» på et område.

Evne til kreativ tenkning:

Evne til kreativ tenkning kurterer vi også gjennom fagporteføljen vår og emner som Å Starte Ny virksomhet hvor studentene starter en ny virksomhet, gjennom et emne som Kreativitet, Innovasjon og Nyskaping, hvor de analyserer kreative organisasjonskulturer, så vel som gjennom fag som Produkt og tjenesteutvikling hvor de trenes de i verktøy som Design Thinking. Evne til kreativ tenkning er også en dimensjon vi bygger opp under gjennom initiativ utenfor undervisningen gjennom eksempelvis Loftet Studentinkubator som gir rom for å utvikle egne prosjekt og oppstartsideer.

Motivasjon

Dette er en dimensjon som bygges opp under gjennom å fokusere på de ulike dimensjonene i Self determination theory – relatedness, autonomi og kunnskap. Min erfaring i klasserommet, fra studentevalueringer og kontinuerlig dialog med klassen viser at dette er en særdeles sårbar dimensjon. Motivasjon kan gi ekstreme utslag i positiv retning, eksempelvis fantastiske studentbedrifter, og men samtidig ser vi at når motivasjonen glipper, mister vi mange.

Relatedness:

Tilhørighet bygges selvsagt gjennom undervisningen, og spesielt gjennom prosjektbaserte emner som i stor grad innvier til dialog og formative tilbakemeldinger, som eksempelvis Å starte ny virksomhet, Veksstrategi, Co-creation og Produkt- og tjenesteutvikling

Samtidig er det en variabel jeg som pedagog må jobbe med i min undervisning. Studentene har gitt tilbakemelding på at ikke alle opplever å bli sett like mye, og at opplevelsen av nærhet til tider oppleves forbeholdt de ekstroverte eller de «flinke». Et grep kan være å bruke mer tid og fokus på å oppmuntre studenter til å tenke på hva som er lært og hvordan det læres, også mislykkede satsinger og prosjekt. Innenfor entreprenørskap er det å feile også en viktig kilde til læring.

Tilhørighet bygges også gjennom medbestemmelse, og det er ett grep jeg har jobbet mye med å implementere de siste årene. Studentene har aktivt blitt involvert både i utviklingen av eksisterende emner, gjennom et KIF studieråd eksempelvis, så vel som gjennom prosessen med å utvikle nye studieløp. Dette løpet må jeg kontinuerlig jobbe for opprettholde og det krever aktiv dedikasjon. I hverdagslivets kaos er involvering tidskrevende og ofte utfordrende.

Min erfaring fra undervisningen er at det å føle en sterk tilhørighet til meg som underviser, til klassen og medstudenter, kanskje også til HK som skole er den variabelen som i størst grad ser ut til å spille inn på studentenes engasjement i og utenfor klasserommet. De ulike relasjonene studentene inngår i ser ut til å være av stor betydning. Det kan være mange grunner til dette, både at relatedness muliggjør en risikotaking og en lekenhet som ellers hemmes, eller at det å oppleve å bli sett gir læringsopplevelser som fremstår som mer betydningsfulle og viktige og som derfor trigger dyp motivasjon og aktivitet.

Autonomi:

Dette er en dimensjon som vi lenge har kuratert i fagporteføljen gjennom å ha flere prosjektbaserte kurs som har åpne problemstillinger og stor takhøyde for autonome valg.

Det er også en dimensjon som understøttes av initiativ som Loftet Studentinkubator som er studentstyrt.

Det er imidlertid ikke en dimensjon som er helt enkel og jeg skal gi et eksempel som illustrerer en av utfordringene dette kan gi i klasserommet. Studentene motiveres på en side av stor frihetsgrad, men jeg har måttet justere frihetsgraden noe i min undervisning av Å Starte ny virksomhet. Mens studentene setter pris på friheten, fikk jeg tilbakemeldinger på at friheten opplevdes å være for tyngende for noen studenter, Studentbedriften som etableres i dette kurset er tenkt som et slags kognitivt reisverk som studentene kan vokse og utvikle seg i, et stillas i Vygotskys språk, som opphører hvis og når studentene etter (senest) ett år er i stand til å greie seg selv og kan etablere ordinære bedriftsformer. Men mens de hadde en opplevelse av stillas så opplevde de samtidig at de i stor grad å måtte ta ansvar for egen læring – og av og til for stor. Prosessen opplevdes gjerne frustrerende, både fordi dette er noe studentene virkelig har lyst til å lykkes med og fordi det er deres første erfaring på at det er vanskelig å lykkes.

Jeg tok tilbakemeldingen og økte mentoringskapasiteten i dette kurset. Det er fortsatt mulighet for å feile, men stillaset er litt tettere. Fokuset på å bygge stillas rundt studentenes entreprenørielle læring fikk også konsekvenser for vurderings- og evalueringsformene i emnet, hvor formativ evaluering ble stående helt sentralt. Jeg implementerte mappeundervisning for å gi muligheter for mer strukturert veiledning og tilbakemelding, før mappen leveres inn for sensur slik at formativ og summativ vurdering kombineres (se Raaheim 2016 for en diskusjon om eksamen og vurdering av og for læring). I tillegg fikk studentene kontinuerlige uformelle tilbakemeldinger gjennom undervisningen, hvilket bidro til en opplevelse av relatedness, som beskrevet ovenfor.

Utviklingen i dette emnet har vært særdeles god, særlig blant de beste. I Fylkesmesterskapet for studentbedrifter arrangert av Ungt Entreprenørskap har vi vunnet beste studentbedrift tre år på rad, i konkurranse med Oslo Met og BI.

Veiledning, vurdering og evaluering

Det overordnede målet med min undervisning er å hjelpe studentene til å bevege seg fra enkle former for tenkning som definert i Blooms taksonomipyramide, til avanserte læringsprosesser som analyse, evaluering og kritisk tenkning (Solberg, Breivik, i Strømsø et al 2006). Jeg er i liten grad interessert i å eksplorere hvordan studentene kan gjengi fakta, det vil i liten grad hjelpe de å oppnå læringsmålene for studieprogrammet. Snarere vil jeg de skal oppdage hvordan de utvikler en måte å se verden på og bygge systemer av ideer og tankesett. Dette former åpenbart mine tanker om evaluering og vurdering.

Som studieprogramleder for et bachelorprogram innen innovasjon og entreprenørskap har jeg mange studenter som jobber med initiativ eller forretningsideer utenom selve fagene og som ønsker en sparringpartner på problemstillinger knyttet til disse. Jeg har et raust forhold til veiledning, også utenom de spesifikke fagene. Mens jeg har søkt å bygge et økosystem som kan fange opp noe av dette behovet, så er jeg likevel opptatt av å imøtekomme studentene der de er. Jeg opplever at den nærheten og tilliten vi oppnår gjennom disse uformelle mentor timene gir mye tilbake i form av økt motivasjon også innenfor «etablerte fag» gjennom å bygge og styrke opplevelsen av tilhørighet eller «relatedness» som diskutert tidligere.

Jeg legger også mye arbeid i den formelle veiledningssituasjonen knyttet til bacheloroppgaven. Veiledning er viktig, utfordrende og lærerikt for begge parter. Jeg finner det interessant å fordype seg i studentenes perspektiv og å sammen diskutere, utveksle innspill, veilede og sammen nå et mål.

De siste årene har jeg blitt langt mer bevisst verdien av kontinuerlige og formative tilbakemeldinger. Jeg har også implementert disse mer gjennomgående som en formalisert praksis gjennom økt bruken av arbeidskrav (de formative vurderingene er da formalisert og obligatoriske), også etter studentenes ønske. Studentene gir uttrykk for at de opplever innleveringer og tilbakemeldinger som stillasbygging til eksamen. Fokuset på tilbakemeldinger som identifiserer svakheter og ser etter forbedringer er også viktig fordi det vil være en måte å jobbe på mange vil møte som fremtidige innovatører og entreprenører.

Den summative evalueringen er noe jeg erfarer at mine studenter er veldig opptatt av – de ønsker (selv om mange også frykter) en vurdering av kvaliteten på slutten av en læringsprosess. Mange trigges i noen grad av konkurranseaspektet i evalueringene. Jeg forsøker å tone det aggressive konkurranseaspektet ned og fremme en kultur som søker de mange gode snarere enn enerne. I fagene jeg underviser, spesielt entreprenørskapsfagene er faget i liten grad et null sums spill. Jeg ser det i mine kull, noen kull er sterkere enn andre, og det er gjerne de kullene der studentene evner og trekker hverandre opp, spiller hverandre gode, og kull preget av gode tette tillitsbånd og relasjoner.

Å vurdere innovative prosjekter, så vel som etablering av nye virksomheter etter tradisjonell A-F-skala medfører en rekke dilemmaer som vi møter i flere emner i vårt bachelorprogram. Jeg formidler veldig tydelig til studentene at vår oppgave som undervisere og pedagoger er ikke å avgjøre om noe er en god ide. Vår oppgave er å fremme læring og i emnet Å Starte Ny Virksomhet blir de eksempelvis bedømt på evne til å analysere egen idé, evne til å formidle og evne til å relatere det til behov/marked. Dette er prestasjoner som det er mulig å rangere på en skala.

I eksisterende bachelor og i utviklingen av de nye studieprogrammene har vi vært bevisst at fagene har god spredning av ulike typer evalueringsformer, som gir mange muligheter til å vise bredden av kompetanse og ferdigheter.

Undervisningsrepertoar

Med undervisningsrepertoar mener jeg her den praktisk pedagogiske verktøykassen jeg bruker for å designe de enkelte forelesningsøkter og i det enkelte kurs forbedre læringsmiljø og læring. Det betyr ikke at mitt undervisningsrepertoar er en konstant størrelse, snarere er det under stadig utvikling og evaluering. Men det er noen aspekter som går igjen.

Jeg har utviklet et basisrepertoar for undervisning av grupper av ulik størrelse og av ulik sammensetning. Jeg forsøker å designe økter som har ulike pulser av aktivitet, og som kombinerer ulike elementer som flipped classroom, forelesning (online og live), digitale forelesninger og seminar/workshop hvor studentene selv aktivt jobber med en problemstilling. Målsetningen er å tilrettelegge for aktiv læring og engasjerte studenter og gjennom å bruke ulike typer undervisningsgrep, og å kombinere det å aktivt gjøre med å reflektere over eget gjørende.

I alle disse øktene kan jeg implementere ulike aktiviteter som bryter opp undervisningen, som små oppgaver for individuell løsning eller diskusjon med nabo- studenten, spill-baserte quizer som eksempelvis Kahoot og å aktivt jobbe for dialog med studentene, for eksempel ved å stille spørsmål ofte. I mange 3 timers økter har jeg gjerne ett format med 1/3 forelesning og overføring av kunnskap, 1/3 case som illustrerer poenget (gjærne en gjest) og 1/3 diskusjon/oppgave/problemløsning. Med ulike læringsaktiviteter oppmuntrer jeg studentene til å konstruere egen kunnskap innenfor og utenfor klasserommet, uten at mening overføres fra meg som underviser (Wang et al., 2013)

I emnet Å Starte Ny virksomhet har jeg veldig aktivt oppfordrer studentene til å delta i konkurranser spesielt Ungt Entreprenørskaps arrangementer som har en klar pedagogisk og lærende ramme. Integrering av konkurranser baserer seg igjen på et sosiokulturelt læringsperspektiv. Intensjonen er å gjøre konkurranser, det å bidra i verden, til en kulturell og autentisk utvidelse av læringsmiljøet.

Jeg har også oppfordret og tilrettelagt for nettverksbygging gjennom å tre år på rad arrangere «meet & greet» med tilsvarende entreprenørskapslinje på BI. Kursansvarlig på BI og jeg hadde et felles syn på viktigheten av å bygge nettverk og fremme entreprenøriell kompetanse på tvers av skoler.

Utviklingsprosjekter

Utvikling av undervisning

Jeg har i egenskap av å være studieprogramleder ledet en stor revisjon av Bachelorprogrammet i kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling (2012) samt en utvikling av to nye studieprogram som er planlagt lansert høst 2021. På masternivå har jeg bidratt aktivt i utviklingen av vårt første masterprogram i Innovasjonsledelse. I tillegg har jeg kontinuerlig jobbet med utvikling av de emnene jeg primært underviser innenfor.

Det siste året utviklet jeg et kurs som søker å bygge entreprenørskapskompetanse hos nye fagmiljøer på HK i samarbeid med instituttsjef på oppdrag fra pro-rektor for arbeidsliv og innovasjon. Dette kurset er interessant fordi det går utenfor de rammer vi vanligvis utvikler kurs innenfor, og det kan argumenteres for at det bidrar til å utvikle oss som institusjon. Målet med Startup Essentials, som kurset heter, var å bryte entreprenørskapsutdannelsen ut av sin silo og tilby studenter fra ulike fagdisipliner muligheten til å få en grunnforståelse for business og hvordan fremme og utvikle entreprenørielle ferdigheter. I tråd med et sosialkonstruktivistisk syn på læring så vet vi at måten vi introduserer, snakker om og rammer inn entreprenørskap på får kjennede, sosiale, kreative og kommersielle konsekvenser. Vi ønsker derfor å aktivt bredde de rammene. Som skole forvalter vi et enormt rikt og mangefarget fagmiljø, og mange studenter kan ha nytte av entreprenørskapskompetanse for å bli mer effektive bidragsytere innenfor eget virksomhetsområde, selv om de ikke ville valgt en «business» utdanning.

Kurset fikk en enorm oppmerksomhet da det ble lansert og ble fullbooket som pilot med 25 personer på et par timer. Eksempel på studentdialog:

«Hei jeg er i oppstartsfasen av et eget selskap nå og har som emnetittelen sier, VELDIG lyst til å være med. Jeg ble faktisk trist når jeg så at det var fullt. Finnes det mulighet for å melde seg på en form for venteliste dersom det blir meldt frafall/opprettet flere plasser? Ser for meg at dette må være superattraktivt, men krysser fingrene.

mvh,»

Prosjekt har vært evaluert, men covidsituasjonen i sommer gjorde at evalueringen ble sent ut sent. De tilbakemeldingene vi fikk, (4 av 20) melder om betydelig læringsutbytte og prosjektet skal videreføres i januar 2021.

Utvikling av læringskontekster

Jeg har i løpet av årene på HK initiert en rekke ulike prosjekter og innovasjoner. Jeg har alltid vært av den oppfatning av at Innovasjon og Entreprenørskap ikke bare er noe man underviser eller studerer, men en måte å tilnærme seg verden på. Det er i stor grad et mindset og en kultur og vi må aktivt ta ansvar for å bygge og opprettholde denne kulturen. På samme måte er ikke læring noe som foregår i klasserommet, det foregår på mange ulike steder, til ulike

tider. Og vårt ansvar som fagpersoner er å trigge nysgjerrighet for fagområdet både i og utenfor «pensum».

For meg ble det derfor vært viktig å kontinuerlig utfordre det bestående og ha et lærende mindset, noe som favner både korte avgrensede arrangement som frokostmøter, så vel som mer omfattende eksperiment. Jeg fasiliterte eksempelvis et 10 ukers pilot samarbeid mellom studenter og en tidligfase grunder for å se hva dette kunne avstedkomme av læring (én student ble senere ansatt, de andre seks opplevde stor mestring og læring de tok med seg inn i sine egne entreprenørielle initiativ). Dette var en særdeles nyttig, men arbeidsintensiv erfaring for meg som fagstab, primært fordi jeg ønsket å følge prosjektet for å trygge læringsutbyttet, og hindre «studenter som gratis konsulenter». Det er noen av de utfordringene vi står i når vi kobler næringslivet tett på. Prosjektet ble lærerikt for alle, men erfaringen er nettopp at det er krevende å gi slike initiativ en tilstrekkelig faglighet. Trolig vil det være lettere å forsvare den ressursbruken i et konkret kurs.

Den mest substansielle utviklingen jeg har initiert er Loftet Studentinkubator.

I 2016 utviklet og etablerte jeg med støtte fra administrerende direktør et tverrfaglig kreativt space som etterhvert ble til Loftet Studentinkubator. Det gikk i markedet som pilot i 2016 og ble etablert satsing i 2018. Mens mye av min jobb var å få gjennomslag for og støtte til satsingen både ovenfra og fra siden, så var kjernen i prosjektet studenter. Loftet ble utviklet og etablert med fire studenter som studerte på bachelor kreativitet, innovasjon og forretningsutvikling. Jeg etablerte en studentstyrt modell. Skolen legger noen overordnede rammer; den støtter med 20% faglig tid som sørger for overføringslæring, faglig støtte og coaching, men selve cowork spacet og inkubatoren er i det daglige styrt av studentene selv. Mens dette er et premiss som skaper utfordringer, er det men likevel sentralt og følger linjen av en studentsentrert pedagogikk. Helt konkret er Loftet et fysisk rom på 5. etasje i Kongensgate 55. Her kan studentstartups fra alle studieretninger på HK ha stillasfunksjoner for hverandre gjennom å lære av og med medstudenter som står i eller har stått i liknende problemstillinger.

Erfaringene fra de første 4 årene ble brukt til å styrke inkubatordelen av Loftet høsten 2020. Vi skal også styrke Loftet som en digitalt entreprenørielt fellesskap, i trå med samfunnets vridning mot digitale flater.

Det er skrevet årsrapporter for å kunne dokumentere satsingen og følge utviklingen tett. I 2018 søkte vi varemerkebeskyttelse hos Patentstyret for å trygge at det ble en varig satsing og eierskap til navn/uttrykk. Samme år etablerte vi Loftet som en frivillig organisasjon, eid av HK.

Høsten 2020 etablerte jeg et advisory board for Loftet Studentinkubator med representanter for de største cowork og inkubatorer i Oslo for å rådgi og veilede Loftets styre og leder i strategier og veivalg fremover.

Se hjemmeside loftet.org

Se vedlegg for beskrivelsen av utviklingen av Loftet (vedlegg 9) samt et eksempel på en årsrapport for Loftet (vedlegg 15)

Utvikling & tilbakemelding på egen praksis

Kollegial praksis og veiledning

På samme måte som jeg tror på at studenter lærer best med andre, så tror jeg på å bygge et kreativt klima rundt oss som fagstab. Jeg har i min rolle som studieprogramleder både formelt og uformelt søkt å bidra til å bygge et dynamisk lærende og eksperimenterende kunnskapsmiljø blant oss som underviser på innovasjons- og entreprenørskapsfagene. Jeg tenker også at vi sammen i stor grad har lyktes med det. Jeg opplever at vårt arbeidsmiljø preges av en raushet, en tillit og en lekenhet som muliggjør initiativer som jeg har beskrevet ovenfor. Jeg hadde ikke lyktes med prosjektene jeg har igangsatt hvis jeg ikke hadde vært en del av noe større som kunne oppmuntre, støtte og løfte.

Den kollegiale praksisen handler både om uformelle møter og utvekslinger, så vel som konkrete diskusjoner om undervisning og undervisningsdesign, læringsmiljø og studentenes læring, eller formelle bidrag inn i utviklingsarbeid. Mens jeg gjennomførte strukturerte planlagte kollegaveiledninger som en del av kurset basiskompetanse i høyskolepedagogikk, og opplevde at det var verdifullt, spesielt for å fremme refleksjon over egen praksis, så opplever jeg at kollegaveiledningen er en naturlig implementert praksis i mitt vanlige liv og at det er noe som har blitt styrket de seneste årene.

Dette kommer av flere ting, blant annet at vi drar veksler på hverandre i undervisningen, som «mentorer», jury eller bidragsyttere på en eller annen måte, eller at vi planlegger og gjennomfører undervisningsøkter sammen. Vi bør imidlertid styrke ytterligere praksisen med å vurdere hverandres undervisning som en fast del av det vi gjør for å øke egen og vår kollektive pedagogiske kompetanse, spesielt i perioder hvor det naturlige samarbeidet ikke er like aktivt.

For å dokumentere min relasjon til fagfeller, har jeg innhentet et eksempel på kollegaveiledning (se vedlegg 7).

Næringsliv

Jeg har som beskrevet tidligere et næringslivsråd jeg bruker aktivt for å få tilbakemelding på program og de overordnede retningene og læringsmålene for studiet. Jeg har tidligere beskrevet hvordan vi jobber aktivt med næringslivsrådet i blant annet utvikling av nye studieprogrammer. Vi drar også veksler på næringslivsrådet i undervisningen der det er naturlig.

Studentinvolvering

Studentene er i sentrum for alt jeg gjør, også for utvikling og tilbakemelding på egen praksis. Som alle faglige så bruker jeg selvsagt midtveis kursevalueringer som rettesnor i forhold til å utvikle/justere kurset og sluttevalueringer til å justere kurset til neste gjennomføring. Jeg søker å involvere studentene i dette arbeidet og starter kurset med å fortelle om evalueringene og refleksjonene fra sist gjennomføring. Jeg opplever at dette gir en trygghet for studentene og en større forståelse for hvor vi er på vei (eksempel på studentevaluering vedlegg 8)

Min erfaring er samtidig at den summative evalueringen av kurs er lite informativ for å kunne løfte og utvikle kurs. For noen år siden organiserte jeg derfor et eget faglig råd med

representanter for alle tre årene, som jeg samler to ganger i året for å diskutere faglige problemstillinger og få innspill på utvikling av fag og emner.

Studentene tar også selv initiativ til diskusjoner om hvordan forelesningene kan forbedres til å fremme egen læring. Utover dette praktiserer jeg kontinuerlig uformell dialog med studenter om undervisning og læring.

Et prosjekt som jeg tenker gjennomførte studentinvolvering på en vellykket måte er utviklingen av de to nye studieprogrammene Bachelor i innovasjon og forretningsutvikling og Bachelor i entreprenørskap (se vedlegg 11 og 12). Her jobbet vi systematisk med innsikt over flere faser og fulgte den entreprenørielle utviklingsspiralen med å få innsikt, utviklet ideer og forslag, ta forslag på høring, få innsikt vi bearbeidet inn til reviderte forslag for så å ta forslagene på høring igjen. Her var vi spesielt opptatt av å trekke inn studenter i utviklingsprosjekt.

- Vi kjørte en kvantitativ undersøkelse i to klasser.
- Jeg var inne og intervjuet både 2 og 3 klasse, som en slags åpen høring.
- Vi utviklet et forslag som jeg så sendte til et panel av eksisterende tredjeklassestudenter, samt til et panel av alumnistudenter
- Vi itererte planen ut fra tilbakemeldinger.

I løpet av prosjektet opplevde vi studentenes engasjement for tematikken, såvel som en takknemmelighet for å bli involvert som imponerende sterk. Her er ett eksempel på student dialog «Hei Kristin, For en ære å bli spurt. Her har du hodet mitt, litt sånn halv'fried' rett før helga, og litt sånn umiddelbare tanker når jeg leser dette. Først av alt: veldig kult og veldig attraktivt. Jeg liker hvordan dette blir veldig mye mer spissa og on point. Fagene virker også veldig relevante. Tanken jeg har i hodet når jeg leser dette at jeg er redd for at XXX ikke hadde eksistert slik det gjør nå, om det hadde vært for at programmene var delt. Da jeg starta hadde ikke jeg PEILING at jeg hadde det i meg å starte bedrift. Det var mer forretningsutviklings-delen som trigga meg. Men, fordi dette var mer miksa, fikk jeg muligheten. Fagene vi har i år er også veldig viktige for startup-livet, så jeg ville ikke vært foruten».

Suksessen i dette prosjektet var å kombinere undersøkelser, diskusjon og forankring med en bred gruppe eksisterende og tidligere studenter så vel som teamarbeid og innsikt fra egen fagstab ved instituttet og innspill og diskusjon og høringsrunder med næringslivet for å vite at programmenes profil er avstemt med behovene i markedet. Så gjenstår det å se om hvordan de blir mottatt når de faktisk realiseres i markedet.

Forskning og formidling

I trå med entreprenørskapsfeltet har mitt fokus i stor grad ligget på å eksperimentere med ulike måter å forbedre undervisnings- og læringssituasjoner på. Som en del av utviklingen har jeg også aktivt bidratt inn i en faglig diskusjon om de ulike prosjektene jeg har initiert, både med mål om å opplyse, forankre inspirere og utfordre.

Jeg har eksempelvis over tid jobbet mye internt og bidratt i mange ulike faglige fora, interne og eksterne for å bygge forståelse for og kjennskap til Loftet Studentinkubator og vårt arbeid med å fremme student startups. Det er flere dimensjoner som er unike og sentrale her, blant

annet at det i så stor grad er studentdrevet, hvilket skiller det fra mange andre av denne typen satsinger. Det er også viktig å snakke om mulighetene dette gir for å kuratere det man kan kalle tidlig tidligfase entreprenørskap, noe de andre, vanlige inkubatorene i liten grad gjør. Det er en stor verdi å skape arenaer som gir studentene form for kreativitet og autonomi, og ved å formidle kunnskap om Loftet kan dette være med på å inspirere flere til å tilrettelegge for å fremme studentenes stemme og mulighetsrom.

Det siste året har jeg også skrevet en artikkel i entreprenørskapsmagasinet AW om viktigheten av åpenhet, hvilket konkret baserer seg på min erfaring med undervisning av studenter som skal starte nye bedrifter (se vedlegg 4). Fortsatt er det sånn at dominerende forretningspraksis gjerne er hemmelighold, ikke nødvendigvis bare av oppstartsideer, men av verktøy du bruker, prestasjoner, utfordringer, etc. Jeg ønsker å aktivt bidra til en diskusjon om hvordan vi jobber sammen for å løse problemer og forvalte muligheter i markedet. Med dette ønsker jeg også å øke samskapning og læring i klasserommet. Dette var også noe av budskapet da jeg deltok på en paneldebatt med Katinka Kolsaker fra Innoco og Kristiania Even Lynne fra UiA under Oslo Innovation week 2019 om morgendagens arbeidsstyrke og hvordan vi utvikler og kultiverer gode kreative ledere for morgendagens marked.

Mens jeg har bidratt med formidling, og jeg har basert mitt utviklingsarbeid på teoretiske vurderinger, har jeg i mindre grad systematisk forsket på egne undervisningspraksiser. Jeg har vært så opptatt, nettopp med eksperimenteringen og å bygge opp nye prosjekt og initiativ, en utfordring flere innenfor entreprenørskapsutdanningen står ovenfor. *«Entrepreneurship education '...appears to be one of those phenomena where action and intervention have raced far ahead of the theory, pedagogy and research needed to justify and explain it.' (Rideout and Gray, 2013: 346).*

Jeg har skrevet ett konferansepaper om cowork spaces basert på observasjoner og intervjuer fra tre ulike cowork spaces, blant annet Loftet. Artikkelen ser på samskapning og hvordan og hvorvidt de ulike coworkerne samskaper med hverandre. Samskaping står helt sentralt i mitt pedagogiske perspektiv og det å forstå mer av hva som fasiliterer samskapende miljø, både i og utenfor klasserommet vil være klart bidragsytende også med ut fra et pedagogisk perspektiv (se vedlegg 14)

Arbeidet med høyskolepedagogikk spesielt har imidlertid inspirert meg til å ønske å ikke bare dokumentere men også i større grad forske på egen praksis og kunne dokumentere og følge konsekvensene av innovative grep over tid.

Jeg har skrevet en søknad om pedagogiske midler til å eksperimentere med samskapende undervisning (se vedlegg 13)

Jeg jobber nå på en artikkel med Seidali Kurtmollaiev om holistisk læring som skal sendes til et fagfelleurdert pedagogisk tidsskrift (se vedlegg 2).

Veien videre

Det er enormt privilegium og ansvar å jobbe med å designe meningsfulle og gode læringssituasjoner og læringskontekster. Noe av det mest tilfredsstillende for en underviser er de øyeblikkene der studentene strekker seg lengre enn det de selv trodde var mulig; de øyeblikkene når de presterer bedre, jobber hardere, sier ting de ikke visste de kunne formulere, tenker tanker de ikke visste de hadde, når de forestiller seg nye og bedre løsninger. De øyeblikkene er det verdt å være en god pedagog for.

Litteraturliste

- Ambrose, S. A., Lovett, M., Bridges, M. W., DiPietro, M., & Norman, M. K. 2010. *How learning works: Seven research-based principles for smart teaching*.
- Biggs, John B ; Tang, Catherine So-kum. 2011. Society for Research into Higher Education The changing scene in university teaching, in *Teaching For Quality Learning At University*, Open University Press
- Biggs, John B. 1999. What the Student Does: teaching for enhanced learning, *Higher Education Research & Development*, 18:1, 57-75.
- Bovill, C. 2019. Co-creation in learning and teaching: the case for a whole-class approach in higher education. *High Educ.*
- Bruner, J. 1966. *Toward a Theory of Instruction*. Cambridge, MA: Harvard University Press
- Hellmann, J. H., Paus, E., & Jucks, R. 2014. How Can Innovative Teaching be Taught? Insights from Higher Education. *Psychology Learning & Teaching*, 13(1), 43–51.
- Hägg, O., & Peltonen, K. (2011). Towards a conceptual understanding of entrepreneurial pedagogy. In *8th ESU Conference on Entrepreneurship (2011)*, p 1-27. Universidad de Sevilla.
- Rideout, Elaine & Gray, Denis. (2013). Does Entrepreneurship Education Really Work? A Review and Methodological Critique of the Empirical Literature on the Effects of University-Based Entrepreneurship Education. *Journal of Small Business Management*. 51. 10.1111/jsbm.12021.
- Raaheim, A. 2016. Eksamensrevolusjonen. Gyldendal Akademisk/Oslo.

Strømsø, Hofgaard, Lycke & Lauvås (Red.). 2006. *Når læring er det viktigste: Undervisning i høyere utdanning*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag..

Vygotsky, L. S. (1986). *Thought and Language* (A. Kozulin, Trans.). Cambridge, MA: Harvard University Press (opprinnelig utgitt 1943).

Wang, J., Wayne Yu, W., & Wu, E. 2013. Empowering mobile assisted social E-learning Students' expectations and perceptions. *World Journal of Education*, 3(2), 59-70.

Wertsch, J. (1998). *Culture, Communication and Cognition: Vygotskian perspectives*. London: Cambridge University Press.

Yamakawa, Y., McKone-Sweet, K., Hunt, J. and Greenberg, D. 2016. "*Expanding the focus of entrepreneurship education: a pedagogy for teaching the entrepreneurial method*", *Journal of Business and Entrepreneurship*, Vol. 27 No. 2, pp. 19-46.